

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatvm Serie Vigesimvm-Octavvm De Matrimoniis, &
Sponsalibus, cum Indicibus necessariis

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qualiter reualidandum sit matrimonium, nullum ob impedimentum
dirimens. §. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76659](#)

§. II.

Qualiter revalidandum sit matrimonium nullum ob impedimentum dicitur?

- 1 Sublatu impedimento virtusque consensus revalidandas est.
- 2 Plures censem non esse opus virumque coniugem fieri consensu nullitatis matrimonii.
- 3 Verius est fieri certorem debere.
- 4 Excipe, nisi gravissima inconvenientia timeantur.

Sublatu impedimento certum esse debet utriusque consensus. Si sum revalidandum esse, nam cum utriusque consensus fuerit acceptatio, & traditio personae inhabilis, nequit ex illis matrimonium coalefcere, debet ergo uterque renouari. Neque vila ratio est quare magis viuis consensus, quam alterius renouandum sit, cum uterque fuerit circa personam illegitimum; ideoque utriusque coniugis consensum renouandum esse docuerunt pro certo Glossa in cap. non debet, verbo de casu, per Texum ibi de consanguinitate. & affinitate. Conuar. 4. decret. 2. part. cap. 4. in prime. num. 5. Nauarr. cap. 22. num. 4. 7. & 80. Sarmiento lib. 6. foli. 6. interpretat. cap. 27. in fine. Matienzo lib. 5. recopil. Rub. tit. 1. gloss. 1. num. 6. Sanch. alis relatis lib. 2. disp. 3. num. 2. & seqq. Gutierrez de matrim. cap. 47. num. 3. Coninch. disp. 24. dub. 10. num. 90. Basili. Ponce, lib. 4. cap. 24. n. 2. & 29. Galpar Hurtado disp. 3. de matrim. difficult. 9. per niam. Hoc posito,

Controvergia veritatibus, An uterque debeat fieri consensu nullitate matrimonii, vel utrius sit impedimentum sublatum esse, ut intelligantur coniuges denuo consentire si se ut coniuges tractent? Prima sententia negat esse necessarium, sed latet si ab altero coniuge petas, ut in coniugem recipiat ipsique annuat, & cum eo affectu ad illam accedas, uti docuit Caetan. t. 1. opuscul. tract. 12. de matrim. quest. 2. & in sum. vobis Matrimonium sit, contractus matrimonii potest redi ex septem capitibus viis. Sors in 4. 3. disp. 28. qu. 1. art. 2. cond. 2. & 1. & praecepit disp. 29. quest. 2. art. 1. dub. vlt. Cordub. qib. 1. quib. 11. art. 2. dicto 1. & sum. quest. 1. obin. 1. Petr. de Ledein. de matr. quest. 4. 5. art. 3. dub. vlt. 5. sed dubium est. Henriquez. t. 1. de matrim. cap. 3. num. 6. Man. Rodriguez. lib. 1. num. cap. 22. num. 2. in secunda edit. & plures ex iis Doctoribus id assertunt, eto coniux ignorans nullitatis matrimonii non esset consensus si veritatem agnoscet, quia de facto consentit. Mouentur, qui sublatu impedimento luna ha. personae habiles ad contrahendum, ergo si de facto consentiant, consensus est legitimus. Et explicari potest, si iij coniuges sponte contrafiant, & sublatu impedimento copulam haberent, coelestere matrimonium illis in locis, in quibus Trident. non viget, consummari. Ergo copula signum est sufficiens consensus ad constitutendum matrimonium requiritur.

Seconda sententia longe probabilior postulat utrumque coniugem fieri certorem aliquo modo nullitatem matrimonii, uti confidens legitimum prestat, quam docuerunt plures Doctores, quos referat, & sequitur Sanch. lib. 2. disp. 36. num. 3. Gutierrez cap. 47. a numero 6. Basili. Ponce, lib. 4. cap. 25. a numero 2. Coninch. disp. 24. dub. 10. a numero 60. Galpar Hurtado disp. 3. diffic. 10. a numero 37. Paul. Comitol. lib. 1. respon. moral. quest. 1. 20. & alii. Ratio ea est, quia consensus necessariu[m] ad matrimonium denudum constituentem procedere debet ex intentione efficiendi matrimonium: at credens matrimonium factum esse, ita ut de illius nullitate nullum dubium, aut suspicionem habeat, credit matrimonium denuo celebrare sibi esse impossibile: Ergo nequit consensum elicere sufficientem pro matrimonii confirmatione. Quare ictu coniuges habiles sunt, & leviter coniuges tractent, id procedet ex presumptione, quam habent de valore matrimonii, & de iure ob illud acquisito, non tamen ex intentione denuo contrahendi, quod necessarium erat ad matrimonium ratificandum. Verum si coniux suspicionem aliquam habeat matrimonium esse nullum, et stante serio potest velle contrahere denuo, casu quo matrimonium nullum sit, hanc enim voluntatem conditionaliter optime imperare potest suspicione nullitatis.

Quod si gravis inconvenientia timeantur, si coniugi nullitatis matrimonii suspicione ingeratur, ut frequenter timeri possunt, si ex parte feminina impedimentum fuerit appositum, non videatur improbable posse priorem opinionem eo casu sustinere. Nam esto hoc pericolo sceluso tutu non sit, at hoc pericolo posito probabilis censer potest, vt docet Sanch. & Gutierrez. loc. alleg. Sunt enim aliqua licita in casu urgentis necessitatis, quae ea scelus non licet. Non enim licet (clausa necessitate ob sola signa contritionis exhibita) penitentem absolvere, quod tamen licitum est in articulo mortis. Neque item licet in sola manu puerum communiter baptizare, benè tamen in parte periclitetur. Sic in presenti dicendum videtur.

§. III.

An matrimonium coram Parocho, & testibus celebratum, inualidum tamen ob occultum impedimentum sit iterum coram Parocho, & testibus celebrandum?

- 1 Proponitur ratio dubitandi ex decreto Concil. Trident.
- 2 Satis probabile est decretum predictum Concil. Trident. non extendi ad hunc casum.
- 3 Debet esse impedimentum omnino occultum, & qualiter intelligatur?
- 4 Ego Parochus, vel aliquis ex testibus necessariis impedimentum agnoscat, non videatur improbabile opus non esse coram Parocho, & testibus iterum contrahere.
- 5 Fides suis fundamentis num. 1. adducta.
- 6 Quis possit in predicto impedimento dispensare? Respondetur remissione.

Ratio dubitandi sumitur ex decreto Concilij sess. 24. cap. 1. de reformat. maritim. ibi enim statuitur, ut quoties matrimonium contrahendum sit coram Parocho, & duobus vel tribus testibus contrahatur, alias irritum sit, & nullum. At Parochus, & testes assistentes matrimonio, quod ob aliquod impedimentum nullum existit, verò & propriè non astierunt, quia matrimonium sub aliquo impedimento diximenter contractum matrimonium non est. Ergo si Parochi, & testibus praesenti matrimonio contrahendo requiritur, necessariò requisita videatur cum matrimonium nullum ratificatur, quia eo tempore, & non ante matrimonium contiahitur; quippe forma intervenire debet, cum actus producitur in suo esse, ut comprobaret Baldus in leg. obseruari §. fin. num. 5. de officio Proconsuli. Atque ita tradunt loquentes de omni matrimonio nullo, quod renouandum est Paul. Comitol. lib. 1. respon. moral. quest. 120. Basili. Ponce, lib. 5. cap. 6. referuntque Clementem VIII de hac re confutant qualiter matrimonium ex defectu consensus feminae nulliter celebratum renouandum est. respondit esse necessarium nouum consensum utriusque coram Parocho & testibus, admonito prius marito de matrimonio nullitate. Sed ad evitandum scandalum Sanctitatem lib. 1. de secretis inter lectorum tantum renouato consensu cum legitimatione prolis. Idem decimus fuit in Rota teste Farinac. decis. 265. Specialiter autem quando matrimonium nullum fuit ob impedimentum utrumque coniugem afficiens esse coram Parocho, & testibus revalidandum docuerunt Nauarr. lib. 4. consil. tit. 1. de sponsal. cons. 1. alias tit. de dispensat. impuber. cons. 1. Palacius in 4. a. 27. quest. fol. 566. in fine. Matienzo in leg. 1. tit. 1. gloss. 1. numero 3. lib. 5. noua collect. Bartholom. à Ledein. de matrim. dub. 17. fol. 127. Gutierrez. lib. 1. canon. qq. cap. 18. per totum, & tract. de iuram. confirmat. 1. part. cap. 1. num. 22. & seqq. & tract. de matrim. cap. 47. a. num. 5. Mouentur, qui in diplomate Craciata conceditur Commisario facultas dispensandi in matrimonio nullo ob occultum impedimentum, ne postmodum coram Parocho, & testibus celebretur. Ergo seclusa dispensatione, & Pontificis commissione id fieri non poterat, alia prouilegium frustra esset. Deinde in dispensationibus concessis ad revalidandam matrimonium proper occultum impedimentum hæc clausula apponitur, si ita est cum eis, ut inter se publice, & seruata forma Concilij Trident. contrahantur, dispensare. Supponit ergo Pontifex aliter matrimonium revalidandi non posse.

Ceterum esti predicta sententia quod fieri possit seruanda sit, ne coniuges de nullitate matrimonii scrupulum habent, at quia ex eius rigida observatione plura incommoda oris possunt, censu satis probabile esse, & in conscientia sectum. Concil. Tridentini decretum non extendi ad eum casum, in quo matrimonium coram Parocho & testibus celebratum, nullum tamen ob occultum impedimentum renouandum est. Et quidem quando matrimonium fuit nullum ob impedimentum ex parte tantum unius ex contrahentibus, eo quod fiet, vel meo coactus consenserit, non esse opus coram Parocho, & testibus revalidari affirmarunt Nauarr. capite 22. numero 70. Henriquez lib. 11. capite 3. numero 7. Rodrig. t. 1. sum. cap. 208. num. 7. Riccius in decis. curia archiepiscop. Neapolit. decis. 98. & in praxi fort. Ecclesiast. decis. 246. in 1. edit. Sanch. lib. 2. disp. 12. num. 13. Reginald. lib. 1. num. 18. ad finem. Gutierrez. de matrim. cap. 46. num. 5. Layman. lib. 5. sum. tract. 10. par. 4. cap. vlt. Bonac. de matrim. quest. 2. pun. 9. num. 4. Rebello. de obligat. iustit. 2. part. lib. 2. quest. 9. numero 5. Pellegrini. cap. 20. num. 2. 5. August. Barbosa de potest. Epis. 2. part. alleg. 3. n. 157. Coninch. disp. 24. dub. 10. num. 82. Galpar Hurtado disp. 3. de matrim. difficult. 11. Generaliter vero, & indistincte quoties matrimonium ex aliquo impedimento occulto nullum coram Parocho, & testibus celebratum fuit, non indigere solemnitate a Concilio requita ad sui revalidationem firmarunt Francisci. Leo in thesaur. fori Ecclesiast. 2. part. cap. 9.